

VIA Praha 45.12.1988, čs.servis

/8.-15.12.88/

1. Dne 9.12. uspořádal francouzský prezident François Mitterrand, který dlel v Československu na dvou denní oficiální návštěvě - první návštěvě fr. prezidenta v historii Československa - snídani pro osm zástupců nezávislých iniciativ. Přítomen byl i ministr zahr. věcí Rolland Dumas. Z čs. strany mluvčí Charty 77 Miloš Hájek, dále Václav Havel, Václav Malý, Jiří Dienstbier, Ladislav Lis, Petr Uhl, Rudolf Battěk a předseda jazzové sekce Karel Šrám. Rozhovor se konal v uvolněné a přátelské atmosféře, ~~zhruba / přibližně / zhruba /~~ původně plánovanou půlhodinu prezident prodloužil na hodinu deset minut. Fr. prezident se netajil se svými pochybnostmi, pokud jde o vhodnou fr. zahr. politiku vůči Východu. Hovořeno o politické situaci čs. i mezinárodní, o porušování lidských práv a možnostech Francie situaci v této oblasti ovlivňovat, předán seznam 21 politických vězňů, hájených VONS. Obě strany projevíly po setkání své uspokojení, o setkání informoval i čs. tisk, byť tendenčně.
2. Dne 10.12. se v Praze na Škroupově náměstí konala ^{v 15 hodin} nezávislé shromáždění ke Dnu lidských práv a ke 40. výročí Všeobecné deklarace lidských práv. Poprvé nebyla ~~na~~ nezávislá manifestace zakázána, zástupci nezávislých iniciativ a pražských národních výborů se předem dohodli na místě, čase i pořádkových opatření. Úřady se nasnažily ovlivnit program mítinku. Policie nijak nezasáhla, pouze zakázala zvukovou aparaturu. Na Václavském náměstí, kde se setkání mělo původně konat, legitimovala ~~se~~ a rozháněla lidi. Na Škroupově náměstí se sešlo podle seriózních odhadů 2 až 3 tisíce lidí ~~zhruba /~~ jiné odhady uvádějí až 10 000. Úvodní projev přednesl Václav Havel, promluvili zástupci pěti pořádajících iniciativ - Charty 77, NMS, ČD, HOS a VONS, čteny výňatky ze Všeobecné deklarace lidských práv, na začátku a nakonec zpívány obě národní hymny. Shromáždění trvalo hodinu a čtvrt.
3. Dne 11.12. ~~zhruba~~ v poledne se konalo na hlavním náměstí v Olomouci /nám. Míru/ shromáždění věřících, kteří se modlili za propuštění Augustina Navrátila z psychiatrické léčebny. A. Navrátil je nuceně hospitalizován v PL v Kroměříži, jde o zneužití psychiatrie. Signatář Ch 77 a katolický aktivista A.N. je autorem 31 bodové petice, požadující náboženské svobody a odluku církve od státu, kterou podepsalo více než půl milionu čs. občanů /a ~~zhruba /~~ s níž se solidarizovalo i 16 tisíc Poláků/. V Olomouci se sešlo několik set věřících, odhady se pohybují mezi 500 a 1 000, dalších několik set občanů přihlíželo. Policie přímo proti shromážděným věřícím nezasáhla, několik lidí předtím vyslýchala a varovala a asi 10 předních katolických aktivistů zadrželo při jejich příchodu na náměstí, přičemž ve dvou případech použila násilí.
4. ^{úspěšně} Dne 12.12. prohlásil mluvčí vlády ^{Hirakw} Pavel, že čs. vedení uvažuje ~~o~~ o tom, že přestane rušit ~~zhruba /~~ vysílání rozhlasové stanice Svobodná Evropa. Následující den to potvrdil i tajemník ÚV KSČ Jan Fojtík, který uvedl, že technická opatření, ke skončení rušení ještě nezačala, že však o věci je rozhodnuto. Fojtík také řekl, že další povolování nezávislých shromáždění závisí na tom, zda nezávislé iniciativy budou vystupovat proti stávajícímu zřízení.
4. ^{úspěšně} Dne 10.12. proběhlo v Praze tzv. Fórum čs. veřejnosti, na němž byl zvolen asi 70 členný Výbor ^{pro} lidská práva a humanitární ^{státní}. Fórum pořádková Národní fronta a zástupci nezávislých iniciativ vč. Ch77 na něj nebyli vpuštěny, i když se toho domáhali - prý pro nedostatek místa. Organizátoři fóra však s nimi jednali zvlášť. Předseda nového výboru naznačil, že výbor má v úmyslu napomoci tomu, aby čs. právní řád byl pozměněn tak, aby odpovídal mezinárodním paktům o lidských právech, a že občané budou mít možnost obracet se na výbor k konkrétním stížnostem v záležitostech porušování lidských práv. Tyto dva prvky programu výboru jsou převzaty z dvanáctiletého úsilí Ch77 a VONS. Nový oficiální výbor se vytvořil pravděpodobně rovněž proto, že v Praze začal působit nezávislý Helsinský výbor, složený převážně ze signatářů Ch77.

/čs.servisu z 15.12/

6. Dne 15.12. byl okresním soudem v Ružomberku podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody katočický aktivista Ivan Polanský. Byl odsouzen na 4 roky za podvracení republiky, jehož se měl dopustit vydáváním samizdatu, převážně náboženského. Amnestií prezidenta republiky byl jeho trest zkrácen o dva roky a polovina takto zkráceného trestu uplynula dne 5. listopadu 1988. Nevykonaných 10 měsíců a 21 dní soud nyní podmíněně odložil na zkušební dobu 4 let. Propuštění Ivana Polanského je - po povolení nezávislého mítinku 10.12. - druhým velkým úspěchem čs. nezávislého hnutí. Ve Výboru solidaroty s Ivanem Polanským se před dvěma měsíci sdružilo 91 čs. nezávislých ~~publik~~ vydavatelů, mnozí zveřejnili svá jména a názvy časopisů, v nichž působí, vůbec poprvé. Faktem však zůstává, že šest členů tohoto výboru, zatčených spolu s dalšími v říjnu a listopadu t.r., zůstává ve vězení. Připomeňme jejich jména: Tomáš Dvořák, Hana Nervenová, Luboš Vydra, Ivan Jirous, Petr Cibulka a Dušan Skála. Kromě nich jsou ve vazbě stále Jiří Tichý, kněz František Lízna, Tomáš Tvaroch a Slávek Popelka.
7. Dne 15.12. došlo k více než hodinovému rozhovoru mezi zástupcem předsedy ~~frakce~~ parlamentní skupiny CDU ve Spolkovém sněmu dr. Volkerem Rihem a čtyřmi představiteli nezávislých iniciativ: Za Ch77 a VONS byli přítomni Václav Malý, Petr Pospíchal a Petr Uhl, za NMS Jana Petrová. Hovořeno o porušování lidských práv v Č-u, o celkové situaci a čs.-německých vztazích.

Konec